

MUNI

Flexibilita institucí při budování bezpečného prostoru

JUDr. Eva Janovičová, ochránkyně práv MU

Odpovědnost vysokých škol za bezpečný prostor

- Vysoké školy mají **povinnost vytvářet mj. bezpečné prostředí**
- **§ 1 zákona o vysokých školách:**

Vysoké školy (...) mají klíčovou úlohu ve vědeckém, kulturním, sociálním a ekonomickém rozvoji společnosti tím, že:

b) umožňují v souladu s demokratickými principy přístup k vysokoškolskému vzdělání, získání odpovídající profesní kvalifikace a přípravu pro výzkumnou práci a další náročné odborné činnosti,

*d) hrají **aktivní roli ve veřejné diskusi o společenských a etických otázkách**, při pěstování kulturní rozmanitosti a vzájemného porozumění, při utváření občanské společnosti a přípravě mladých lidí pro život v ní.*

Odpovědnost vysokých škol za bezpečný prostor

- **Vysoká škola** jako instituce má v zásadě **2 podoby**:
  - jedná se o **nejvyšší článek vzdělávací soustavy** (§1 zákona o VŠ)
  - jedná se o **zaměstnavatele podle zákoníku práce** (§ 7 ZP)
- Vysoká škola tak má **povinnosti** jak **vůči studujícím**, tak **vůči zaměstnaným** (stanovené mj. zákonem)

Bezpečný prostor / Opatření na akademické půdě

– **Bezpečný prostor** (prostředí) lze vytvářet **prostřednictvím různých opatření**, např.:

- přijetím odpovídajících **vnitřních předpisů** (Etický kodex, Disciplinární řád, Pracovní řád, Studijní a zkušební řád...)
- zveřejněním **jasných a transparentních informací** např. o sociální bezpečí na vysoké škole, nejlépe dostupných na jednom místě (např. web)
- **zavedením jasných a transparentních procesů** pro hlášení stížností / oznámení uvnitř vysoké školy
- **zřízením pozice ombudsovy**, případně osoby v obdobném postavení

Bezpečný prostor / Opatření na akademické půdě

Masarykova univerzita (vybraná opatření):

- od 1. 4. 2023 zřízeno **Pracoviště celouniverzitní ochrany práv** (působnost pro celou univerzitu)
- od 1. 4. 2023 zřízena **pozice „ochránce práv“** (ombudsman) – pro zaměstnané, i pro studující
- **ukotvení pozice ochránce práv v Organizačním řádu MU**
- **přijetí nové Směrnice o ochraně práv** – upravuje postupy podání oznámení, stížností, peticí
- existence **sítě kontaktních osob** pro agendu sex. obtěžování, metodika pro tuto oblast
- vznik nového **webového rozcestníku** (soc. bezpečí na MU)
- další, související opatření (psychologické poradenství, fakultní poradci, workshopy...).

Hranice hyperkorektnosti v jednání

- Jsou **subjektivní** a mohou se **lišit v různých situacích a kulturách**
- Budováním bezpečného prostoru z povahy věci dochází k **otevírání témat**, která mohou být vnímána jako **nekomfortní, kontroverzní** a pro instituci **zatěžující**
- Hyperkorektnost může být spojena mj. s:
  - **(i) nadměrnou obezřetností** – může pak docházet k ignorování důležitých problémů či
  - **(ii) neschopností přijmout kritiku** – odmítání zpětné vazby
- Na **univerzitní půdě** může být hyperkorektní jednání **typické** právě pro **vedení univerzit**

Bezpečné prostředí pro zpětnou vazbu

K bezpečnému prostředí pro zpětnou vazbu přispívá mj.:

- Otevřená komunikace
- Konstruktivní zpětná vazba
- Respekt, empatie
- Důvěra v systém
- Vzájemná podpora
- Vedení univerzity jako pozitivní příklad

M A S A R Y K O V A
U N I V E R Z I T A